

Donderdag

den 24 September.

FRANKFORT, den 19den September.

Vorige particuliere brieven uit Weenen van den 17den dszer, zijn aldaar tijding ontvangen zijn van eenen wapenstilstand, die den 30sten Augustus voor Konstantinopel in de legerplaats van den generaal Diebitsch zou gesloten zijn.

Den 12den is van Weenen een Fransch koerier naar Konstantinopel vertrokken. Deze zoo wel als vroeger een Engelsch koerier hebben zich voorzien van passsen, die bij de Russische bevelhebbers geldig zijn.

In den namiddag van den 13den zijn de handactien te Weenen gedaald op het gerucht dat de Engelschen en Franschen de kasteelen van de Dardanelen bezet hadden; doch door later opheldering daarvan vernomen werd dat het een valseg bericht was.

KOPENHAGEN, den 12den September.

Reeds voor eittelijke jaren kwamen eenige Noorweegsche boeren, die tot eene bijzondere godsdienst-secte overgegaan waren, bijeen om naar Noord-Amerika te verhuizen, bouwden zelf te dien einde een vaartuig, en bereikten met hunne familien gelukkig de haven van New-York. Van deze landverhuizers wordt thans gemeld, dat zij zich in den Staat Michigan gevestigd, aldaar eene aanzienlijke strek lands aangekocht en aan de natie den naam van County of Bergen gegeven, alsmede een stad Bergen genaamd; gebouwd hebben.

GEND, den 20sten September.

Wanneer men het volgende, dat woordelijk uit den Catholique is vertaald, leest, zou men niet zeggen, dat het door iemand in eene ijende koorts of in eene vlaag van razernij was ter nedergeschreven? Nogtans vergasten de katholiek-liberale dagbladen hunne lezers bijna dagelijks op dergelijke artikels.

Het oogenblik hadert, zegt de Catholique, dat de Koningen van de Staten-Generaal zullen vergaderen; het oogenblik, dat aan Europa een nieuw het schouwspel zal opleveren van een door de protestanten en de werstelande tegen eene verstandige en edelmoedige zucht naar godsdiensdienst en burgerlijke vrijheid. Dat oogenblik wordt met ongeduld ten voren gezien, en de natie zoo veel als door het ministerie te gemoet gezien. Dan, wat heeft het laatste gedaan om het dreigende, onweder af te wenden? In de Tweede Kamer zelve overtuigd van het goddelijke en vuilste dagblad, dat de drukpers van België ooit bezieldde, bezieldigd te hebben, heeft het op nieuw het geld der natie verkrist om zijne daden door lage vreemdelingen te laten verdedigen; het heeft openlijk de trakaten geschonden door een artikel van het concordaat bij het besluit van 20 Julij te ontduiken; het heeft nogmaals de grondwet, welke vrijheid van godsdiensdienst verleent, verkracht, door de katholieke militairen te bevoenen van de gebeden, welke de kerk op het graf der geloovigen uitstort; het heeft het vertrouwen der Belgische natie bespot door zijn besluit over eene taal der Nederlanden. Wij zouden en kunnen bijvoegen, dat het van het ministerie niet heeft afgehangen om de natie, door de onwetendheid en hardnekkigheid des bestuurs, tot eene aanfluiting van alle beschaafde volken te maken. Met deze titels zullen de raadslieden der kroon in de Tweede Kamer verschijnen. In vorige jaren, droegen Haare Excell. altijd zorg, ons bij het naderen der zittingen eenige beloften te doen; het was als of zij tot de onafhankelijke afgevaardigden zeiden: «Wacht u, dat gij u niet te sterk tegen ons verzet; daardoor zoudt gij ons den goeden wil benemen om eenige acht op uwe klagten te slaan; «gij zoudt ons kwaad maken en wie weet welke gevolgen dit zottelichheid u ben?» Thans schijnen zij van batterij veranderd te zijn. Niet te vreden met de beleedigingen, welke zij de onafhankelijke leden van de Staten-Generaal, bij de sluiting der zittingen en bij de rondreize des Konings hebben laten aandoen; honen onze heeren ze ook nog in hude vlaggen, en dreigen met de intrekking der wetten, welke aan hunnen moed hebben moeten afgestaan worden. Niets meer aan de katholieken toegegeven! Geene zwakte meer voor de meerderheid van 's volks katecheters! Op die wijze denken de heeren van Maanen en van Gobbelschroy gewillige stemmen van onze afgevaardigden te verwerven.

«Ongrondwettige maatregelen en dreigementen! voortreffelijke middelen om de welwillendheid van de eerste verdedigers onzer openbare vrijheid te winnen!

«Dit gedrag is alleen te verklaren uit het voornemen dat het gouvernement zou hebben om het geweld te baat te nemen, om met de jammer-

...te spotten en haar door het aanblijven der bevestigde grieven en nieuwe aanslagen op 's lands vrijheden tot het uiterste te dwingen. Zullen de van Maanen en Gobbelschroy's zoo ver durven te gaan, hebben zij het beleid en den ijeren wil van Bonaparte om te slagen? Hunne laagste vleiers zouden blozen, als men het zeide. Dat daar hunne pawelenheid hunne stijfzinnigheid evenaart, is het niet onmogelijk, dat zij er aan denken; ondanks de huichelarij, welke de Hollandsche ambtenaren zich eigen gemaakt hebben, heeft een hunner bekwaamste administrateurs zich zoo ver kunnen vergeten van openlijk te zeggen: «De tienjarige seprooting zal aangenaam worden, en dat zal met de terugkomst van de krijgers wat belagchen.» Dat zij zich bezinnen, terwijl hun nog uitgev. en eenige kostelijke oogenblikken overblijven, om de wonden van volksberoerten; wij zijn het niet, die de onschendbaarheid van ons land gebreukt bemorst, de onschendbaarheid verkrachten van ons land, het welk door den Koning evenzeer als door de natie van ons land delft; maar ons hart krimpt weg, als wij over de waarschijnlijk en bijna zekere gevolgen van eene onbegrijpelijk hardnekkigheid nadenken. Wij herinneren ons de woorden van een der grootste genies der latere tijden: «Het gebed tot het uiterste gedreven dreigt op het verschrikkelijkst de regerende huizen.» Onze onvoorzigtige raadlieden der kroon mogen dit in overweging nemen.

Het is zoo, indien zij geene beloften meer doen, heeft een heeler echter de arglistigheid niet laten varen; thans nog wil hij de Belgen verdriegen door hen diets te maken, dat zij meer vrijheid geeft dan hunne natuuren; dat men de vrijheid van onderwijs, dat de wet eerste recht, niet welk God en de natuur den vader geven, niet zoo veel wil bekorten als deze; als of er troost voor ons in de slavernij van andere volken gezocht ware! alsof het despotisme van het Engelsche ministerie het despotisme van het onze rechtvaardigde! Deze buitendien valse beloften zijn te dikwils herhaald om nog iemand te bedotten; de tijd is verre van ons, toen de natie zich vrij dacht, terwijl men dagelijks een nieuwe schakel smeedde aan de keten die alle hare bewegingen omvatte. Zonder andere stand bij het volk dan eenige weinigen, die naburige landen uitgeworpen hebben of die eer en geweten voor geld verkoopen; moet men of laat een bestuur buiten onze wetten en onze zeden door zwaarte instorten.

«Maar de natie, van haren kant, zal zij op dit voor hare toekomst wellicht beslissende tijdstip werkeloos blijven? Zal zij zich vergenoegen met in stille over de rampen des vaderlands te zoeken? Zij moet zich ook den grondregel herinneren: «Help u zelven en de Hemel zal u bijstaan.» en alle middelen, bij de grondwet aan de hand gegeven, aanwenden om het bestuur te noodzaken, om van zijne revolutionnaire plannen af te zien en den Koning en het volk te redden. Een koel egoïsme, het natuurlijk gevolg der ongehoovigheid, is in de plaats gekomen van dien geest van overeenstemming, waardoor België eertijds zoo geducht was voor de vijanden van 's lands vrijheden; de aanslagen der ministers en de moed van eenige staatsmannen hebben den publieken geest weder eenigzins opgewekt; maar er blijft nog veel te doen overig om hem geheel onbuigzaam te maken. Men zegge niet: «Ik ben niet gaarne voorant; ik wil mij niet blootstellen aan de bestraffing der regenten; mijne familie zou er door lijden.» Voelen de zwakken en kleinmoedigen, die zoo spreken, niet, dat armoede door getrouwheid aan zijnen pligt veroorzaakt, verre te verkiezen is boven grooten rijkdom, die op den ondergang en de ontfer des vaderlands gebouwd is? Zien zij niet in, dat zij eene verkeerde rekening maken, en dat de lafhartigen altijd meer van de overheid zullen te lijden hebben, dan de edelmoedige burgers, die zij moet vleijen omdat zij dezelve vreest? Wat zegt het overigens of men wat minder goederen heeft, of men minder de aangenaamheden des levens geniet, of men het verkort zelfs? Mogen godsdiensdienst en het vaderland er het offer niet van eischen? Goed en leven behoeft echter niet gewaagd te worden: zich openlijk voor de gerechtigheid en waarheid te verklaren, van het grondwettig recht van petitie gebruik te maken en bij onze vertegenwoordigers herstel te vragen van de grieven die ons drukken; ziedaar alles wat men voor het tegenwoordige te doen zal hebben: wee der lage ziel die tegen eene zoo geringe poging opziet! Zij is der slavernij waardig, dat zij derzelve schandelijke boenen tot aan het graf toe naspeelt.

— Uit een ander artikel van den Catholique blijkt, dat de protestanten in den lande niet meer tot de natie worden gerekend, waartoe men

wolkomen recht meent te hebben op grond der volgende verklaring
 den abt de la Mennais: « Het protestantisme plooit zich...
 leestel... magt, omdat het, zonder priesterschap, zelfs de eerste konv...
 eener maatschappij niet bevat.»

Vroeger scholden de jezuiten de protestanten algemeen voor...
 omzaiten uit. De vorsten moesten het katholicisme uitbreiden om zome...
 bing... te afijn. Nu magt in de laatste jaren, alleen van volke...
 bing... in roomsch-katholieke landen en streken heeft gehoord, schijnt
 men het beter geoordeeld te hebben om de protestanten voortaan *slaven*
van de onafelike magt te noemen. Men ziet, dat de jezuiten voor
 alles raad weten.

GRAVENHAGE, den 20sten September.
 Gisteren heeft alhier de *Hollandsche Maatschappij van fraaie Kun-*
sten en Wetenschappen hare jaarlijksche algemeene vergadering gehou-
den onder voorzitterschap van Mr. J. C. van de Kastele, lid van de
 Senaat en wethouder dezer residentie. Ge-
 noemde voorzitter heeft die vergadering geopend met eene redevoering;

Over den band van vereeniging, tusschen schoone kunsten, gelegen
 in eene gelukkige reuegeling van het bevallige met het nuttige. De
 zelve is daarna tot de werkzaamheden, in den beschrijvingsbrief vervat,
 overgegaan, en heeft eene verhandeling, behelzende het antwoord, op
 de in den jaer 1827, uitgegeschreven prijsvraag: Welke zijn de hoofver-
 eischen van den historischen stijl, en wie der schrijvers, zoo van vroe-
 gere als lateren tijd, hebben, bij vergelijking, de meeste derzelve in
 hunne geschriften vereenigd? met de gouden medaille bekroond.
 Bij de opening van het bijgevoegde bijzet, gebleken is de schrij-
 ver te zijn, de heer N. G. van Kampen, lector aan de hoogeschool te
 Leyden. De antwoorden op de vraag prijsvragen zijn niet bekroond
 geworden. Als nieuwe prijsvragen zijn uitgegeschreven:

In het vak der Wijsbegeerte:
 Wat denkbeeld heeft men zich te vormen van de hedendaagsche
 volksoverlichting en hare invloed, op de zedelijkheid, bij zonder in ons
 Vaderland, en welke middelen kan men aanwenden, om dezelve uit
 te breiden en te wijzigen?

In het vak der theorie van de Dichtkunst:
 Welke vereischen moet een dichter bezitten, en in de voortbrenging
 van zijn kunst, aan den dag leggen, om den naam van volksdichter
 of volksdichters te verdienen, en welke onzer niet meer in leven
 zijnde Nederlandsche dichteren hebben de meeste aanspraak op dezen
 eernaam verkregen?

Als hofrede.
 Kaspar van Baerle.
 Tot algemeenen voorzitter der vergadering in het volgende jaar, welke
 te Amsterdam zal gehouden worden, is verkozen de hoogleraar, A. des
 van der Boeyan.

ARNHEM, 20sten September.
 De Weener dagbladen van den 15den dezer melden niets van het slui-
 ten van eenen wapenstilstand door den generaal *Diebitsch* voor Konstan-
 tinopel, maar behelzen het volgende bericht:

Volgens regtstreekse tijdingen uit Adrianopel van den 25sten Au-
 gustus, bevond zich het hoofdkwartier van den opperbevelhebber der
 tweede armee, den adjudant-generaal graaf *Diebitsch-Sabalhansky*, op
 gemelden dag nog steeds in het Eski Serai (oude serail) van die stad. De
 Russische voorposten stonden te Kirkilissi en Tschatal-Borgas (tusschen
 Adrianopel en Silivria). De Turksche gevolmachtigden ter opening van de
 vredes-onderhandelingen werden ieder oogenblik in het hoofdkwartier ver-
 wacht. (De brieven die eenige handelshuizen te Bucharest zouden ont-
 vangen hebben, en volgens welke de generaal *Diebitsch* den 28sten Au-
 gustus uit Konstantinopel zou nrekenen, worden gezegd van den 26sten
 dezes te zijn afgeschreeven, dus een dag later geschreeven wezen dan de
 eeren gadering.)

In eenen brief uit Triest, dien men in de Duitsche dagbladen vindt,
 wordt noemens het bezetten der kasteelen van de Dardanellen het volgende
 gemeld: « Eenige handelshuizen beweren berichten uit den Archipel ont-
 vangen te hebben, volgens welke de Porte de gezanten van Engeland en
 Frankrijk zou voorgelagen hebben, om bij het doordringen der Russen,
 de kasteelen der Dardanellen door troepen hunner natie te laten bezet-
 ten. Men wist echter niet of de gezanten dezen voorslag aangenomen en
 dienovereenkomstig beschikkingen gemaakt hadden. De zaak wint door de-
 zen brief niet in waarschijnlijkheid.

Berigten uit Odessa van den 4den dezer melden, dat den dag te
 voren aldaar de graaf *Tolstoj*, adjudant van den generaal *Diebitsch*,
 is aangekomen met de sleutels van Adrianopel en verscheidene der vero-
 verde vaandels.

de voorstad van Odessa Moldavanka waren den 2den en 3den dezer
 door 1500 vrouwen door de pest aangetast geworden.

GESCHIEDENDE

Den 11sten September 1170 ontstond er in *Zeeland, Vriesland* en
 andere eene groote overstrooming, welke overal aanmerkelijke
 schade veroorzaakte en verscheiden plaatsen in *Zeeland* onder water

Den 23sten dito 1582 werd de stad *Lochem* door den graaf van no-
 cento ontzet.
 Den 23sten dito 1635 stierf de beroemde *ADRIANUS METIUS*.
 Den 24sten dito 1555 werd de religievrade te *Augsburg* gesloten.
 Den 25sten dito 1764 werden er eenige matrozen om *opgehangen* te
Suriham gestraft.
 Den 26sten dito 1821 werd de grondwet van het gemeenschap *Colum-*
bia gesanctioneerd.

ARNHEM, den 22sten September.
 Den 22sten Sept. *El 7 Palm o Damm*; gewassen 10 D.; gevallen 10 D.
 Den 23 dito *El 7 Palm o Damm*; gewassen 10 D.; gevallen 10 D.

ARNHEM, den 18den September 1829. Heden beviel van eenen
 dooden zoon *J. ENTE*, geliefde echtgenoot van
J. BRAVE.

Heden beviel van eenen dochter, *M. W. VAN O O F*,
 Huisvrouw van *W. K. O O P S*,
 den 20sten September 1829.
Appheker.

+++ **BURGEMEESTER en ASSESOR** van *DE P I L* zullen den 20sten September
 1829, 's namiddags om 4 uren, in het gemeentelike plaatse,
 verkoopen: eenige percelen *H. K. H O U R*, de Gemeente toe-
 stendig.
Deil, den 19den September 1829.
 De Burgemeester voortvoemd *G. K O L F F*.

§ § § Aan alle daarbij belanghebbende wordt hiernede kennis ge-
 geven, dat de **COMMISSIE van L A N D**-
B O U W in *Gelderland*, op honden, den 13den
 dag 13den October aanstaande:

Men zal in het openbaar ter verkoop veilen, de **B O U W**-
 § § § **P L A A T S Westrik** en de zoogenaamde **W H E E M**,
 gelegen in het Kanton *Doosborgh*, onder *Angerlo*, bij
 de kerk, in pacht bij *J. G E R B R A N D S*, voorts een per-
 ceel **B O U W** en **W E I D E L A N D**, ender *Angerlo*, de *Har-*
senbamp genaamd, in pacht bij de Weduwe *J. A. N. S. E. N*, te
Bingerden, en wel in onderscheiden gedeelten, zoo als bij de Bijzet-
 ten is onschreeven. — Eerste veiling Dingsdag 13 September, finste
 verkoping 13 October 1829, telkens des voormiddags om 10 uren, zal
 het *Haaren Logement de Doosborgh* te verveilen.
 Nariet te bekomen bij den Heer *J. A. N. S. E. N*, Burgemeester van
Angerlo, te *Bingerden*, en ten kantore van den Notaris *K E T*-
J. E. N, te *Doosborgh*.

+++ De Ondergeteekende bij dezelfs **H A N D E L** in
 +++ **S T A F Y Z E R G E G O T E N Z E R**,
 +++ **W A B E N S P Y K E R S** enz. thans ook voor-
 zien zijnde van **S T E E N K O O L E N - G R U I S** voor Smie-
 den en voor *Kagchels* enz. beveelt zich vriendelijk en belooft een
 bijke en prompte bediening.
Deventer, den 19den September 1829.
J. S. W E R L E.

** **HANOVER-OF ZINKINGSNUIF.**
 Deze zoo zeer alom gezocht wordende **NUIF**...
 Geenekandige...
 voegde autoriteit te...
 en waarvan de voornaamste bestanddeelen in het Kruidkundig Woorden-
 boek van den heer **LEMERY**, als verzachtende, ontbindende en oplos-
 sende worden beschreeven, overtreft zoo verre het doel van alle andere
 Snuiven, namelijk: de oplossingen van verstoppingen in het hoofd,
 dat dezelve, met regt, tot dagelijks en algemeen gebruik kan worden
 aangeprezen.
 Gemelde Snuif, van eene aangename geur, wordt thans, behalve
 bij den vervaardiger, **J. L E O N**, te *Harle*, tegen 40 centen het
 pakje van eene Nederlandse Onze (en ook bij het lood) bij zijne
 respondenten, (welke thans bijna negentig in getal zijn), in de voor-
 naamste steden van het Rijk, verkocht; zijnde voor de Provincie *Gel-*
derland, de Heeren: **H. W. VAN MARLE**, te *Apeldoorn*; **H. G. K L A A**-
ten, te *Arnhem*; **D. G. H. W I J T B A N K**, te *Doosborgh*; **G. O O**-
TERBEEK, te *Harderwijk*; de Wed. **H O O B E N D Y K**, te *Nijmegen*; **M.**
S P I L L E N A A R, te *Tiel*; en **F. C. O R F E L I A N**, Boekhandelaar, te
Zutphen.